

May 4, 2005

SECTION: Economie; Pg. 7

LENGTH: 311 words

HEADLINE: Band met Hitler was erg lucratief

BYLINE: VAN ONZE VERSLAGGEVER FERRY HAAN

DATELINE: AMSTERDAM

BODY:

Duitse bedrijven die vroeg in de jaren dertig steun betuigden aan de nazi-leider Adolf Hitler werden daarvoor beloond op de Duitse beurs. Gemiddeld overstegen de aandelenkoersen van 'foute' bedrijven die van andere bedrijven met 5 a 10 procent, zo blijkt uit het onderzoek Betting on Hitler: the value of political connections in nazi Germany van de economen Ferguson en **Voth**.

De economen onderzochten de beursontwikkelingen in de periode dat Hitler aan de macht kwam in 1932 en 1933. De Duitse beurs zat toen in de lift.

Volgens de economen was - uitgedrukt in marktwaarde - ongeveer de helft van de aan de Berlijnse beurs genoteerde bedrijven verbonden met de nationaal-socialistische NSDAP. Als bewijs dient de beschrijving van een bijeenkomst op 20 februari 1933 van Hermann Goring, Hitlers tweede man, met industrielen in Berlijn. Goring zocht middelen om de verkiezingen voor de NSDAP te financieren. De aanwezige Duitse bankiers en industrielen brachten zonder morren drie miljoen Reichsmark bij elkaar.

De economen hebben met behulp van deze bijeenkomst en andere acties, waaronder een petitie aan president Hindenburg namens het Duitse bedrijfsleven om Hitler als kanselier aan te wijzen, een lijst opgesteld met 91 bedrijven die 'verbonden' waren met de nazi's. Deze bedrijven blijken gemiddeld vier keer groter dan de 789 bedrijven die geen aantoonbare contacten hadden met de NSDAP. Volgens de onderzoekers is dit een bevestiging van het feit dat vooral grote bedrijven belang hadden bij politieke invloed. De economen noemen slechts enkele bedrijfsnamen (Thyssen, Krupp en Vereinigte Stahl) en behandelen de 91 bedrijven vooral als groep.

De Duitse beurs beloonde het hebben van politieke contacten rijkelijk, concluderen de economen. Hoe de aandelenkoersen ervoor stonden na de Tweede Wereldoorlog hebben zij niet onderzocht.

LANGUAGE: DUTCH

LOAD-DATE: May 4, 2005